

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

De uitvoering van het programma Bestuur en Veiligheid ligt op koers. In de eerste maanden van dit jaar is gewerkt aan de totstandkoming van het beleidskader Toekomstbestendig Bestuur vanuit de startnotitie Toekomstbestendig Bestuur. Door Provinciale Staten is medio 2022 besloten om de besluitvorming daarvan te verplaatsen naar de nieuwe bestuursperiode. Op dit moment wordt verder gewerkt aan de inhoud voor het beleidskader waarbij we ook in gesprek zijn met gemeenten regio's en waterschappen. Ook met het ministerie van Binnenlandse Zaken is nauw contact, om zo de verbinding te kunnen leggen met de Actieagenda Sterk Bestuur die de minister op 20 januari naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Met de zekerheid dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt ingevoerd, kan in de komende periode het participatiebeleid en de participatieverordening worden uitgewerkt. Dit is onderdeel van het eerdergenoemde beleidskader.

Vanuit het initiatiefvoorstel 'Kind en democratie' worden dit jaar weer verschillende instrumenten ingezet om jongeren meer te betrekken bij de democratie. Naast de voorbereidingen op de jaarlijkse Jongerentop zijn we aan de slag met de uitwerking van de suggesties uit het manifest van de Young Professionals dat eind 2022 werd aangeboden, en de ontwikkeling van een Brabantse generatietoets.

Op 20 januari 2023 vond een oordeelsvormende themabijeenkomst plaats over de bestuursopdracht Veilig en Weerbaar Brabant. Daarbij stond het rapport "Reflectief onderzoek naar provinciale rolname aanpak ondermijning" centraal. Aan de hand van een documentenanalyse, interviews met respondenten en een analyse blijkt het rapport terug op de huidige bestuursperiode tot nu wat betreft de provinciale rolname, uitgevoerde acties en behaalde resultaten in relatie tot de bestuursopdracht Veilig en Weerbaar Brabant. Tevens geeft het handvatten en scenario's voor de provinciale rolname in het tegengaan van ondermijning in de aanstaande bestuursperiode. Ondanks dat de landelijke Actieagenda (vooralsnog) is gestopt gaat de Brabantse aanpak vakantieparken in ieder geval in 2023 door, waaronder de inzet van een vitaliteitsmanager. De Subsidieregeling verwijdering drugsafval is aanzienlijk verruimd, waardoor niet alleen nieuwe gedupeerden op een hogere subsidie kunnen rekenen, maar ook eerdere gedupeerden een nabetaling hebben ontvangen bovenop de eerder uitgekeerde subsidie.

In het eerste kwartaal van 2023 werken we verder aan het bevorderen van de brede welvaart in Brabant. Onder andere door de oprichting van het Praktijknetwerk Brede Welvaart. Op 9 maart jl. vond de kick-off hiervan plaats, in samenwerking met de VBG. Ruim 50 deelnemers vanuit gemeenten, kennisinstellingen, ondernemers en regionale samenwerkingsverbanden namen deel aan deze bijeenkomst. Doel was om te komen tot een jaaragenda waarin we elkaar inspireren en motiveren om te komen van brede welvaart denken naar brede welvaart doen. De sessie heeft geleid tot mooie bouwblokken en commitment om hier samen als partners vervolg aan te geven, en tot inzichten als het gaat om het structureel borgen van brede welvaart in beleidsprogramma's en projecten. Daarnaast zijn we gestart met een populatieonderzoek onder 10.000 Brabanders over de vraag hoe zij brede welvaart ervaren, waar ze zich zorgen over maken, hier en nu en in de toekomst. Naar verwachting zijn de resultaten hiervan eind april beschikbaar. We zien dat steeds meer beleidsprogramma's brede welvaart dimensies en thema's opnemen binnen beleidskaders, waaronder recentelijk milieu en leefomgeving. Verder zien we dat binnen alle regiodeals brede welvaart centraal staat.

In het eerste kwartaal zijn we voor gezondheid aan de slag gegaan met het onderdeel 'alle begrotingsprogramma's koppelen gezondheid mee in hun beleid' volgens het principe "Health in all Policies". Gezondheid is een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet. Daarom werken we eraan om gezondheid in alle provinciale programma's een plek te geven. We hebben per programma een verandertheorie opgesteld en zijn actief aan de slag om gezondheid expliciet te verankeren in beleid en het inzicht te vergroten hoe impact wordt gemaakt op de ervaren gezondheid van de Brabander. Door deze

actieve werkwijze verzilveren we de meekoppelkansen en leren wij steeds bij. Concrete meekoppelkansen zijn bijvoorbeeld de pilots met Levendig Brabant en Economie over 'beweegvriendelijke wijken'. Een pilot waar in 15 gemeenten wordt nagedacht over hoe we de openbare ruimte in wijken inrichten zodat we meer mensen aan het sporten en bewegen krijgen.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid en integriteit

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Door een online social media campagne is de meldingsbereidheid positief beïnvloed.
- Een inmiddels beschikbaar risicotaxatietool ondermijning bedrijventerreinen met indicatoren vergroot de mogelijkheden om criminaliteit en ondermijning op bedrijventerreinen tegen te gaan.
- Uitvoeren van de handreikingen en acties uit de Brabantse norm weerbare overheid door gemeenten en provincie versterkt een weerbare overheid in Noord-Brabant ("de dijken overal even hoog").

Kwaliteit (indicator)

Wat gaan we daarvoor doen?

Cursus 'Vergroting weerbaarheid' verzorgen voor provinciale collega's, die nieuw binnenkomen of die waarvoor dat gezien hun taak van belang is

Indicator	2023	2024	2025	2026
Aantal provinciale collega's dat de cursus 'Vergroting weerbaarheid' heeft gevolgd	100			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Samen met Taskforce-RIEC Brabant Zeeland gesprekken voeren met gemeenten om hun fitheid tegen ondermijning te stimuleren

Indicator	2023	2024	2025	2026
Gemeenten die stappen zetten om fitheid tegen ondermijning te vergroten	15			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering aanbevelingen uit het Masterplan interne weerbaarheid

Nadat in 2022 een lichte toets is uitgevoerd op herijking en implementatie van de twaalf aanbevelingen uit het Masterplan op het terrein van “bewustzijn en betrokkenheid”, “bestuur en beleid”, “borging organisatie” en “cultuur en handelen”, zal implementatie in 2023 worden afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Aantal jonge bezoekers aan de Riskfactory

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De streefwaarde van 10.000 jonge bezoekers is – mede vanwege de opstartfase en beperkingen door schoolroosters – waarschijnlijk voor 2023 te ambitieus. De verantwoordelijke organisatie, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, beziet de mogelijkheden om de doelgroep te verbreden. Verder vindt overleg plaats over een grotere regionale dekking van een Risk Factory over heel Brabant.

Wat willen we bereiken?

Brede Welvaart

Omschrijving (toelichting)

Verstevigen Brede Welvaart voor alle Brabanders

Indicator

- We stellen een uitvoeringsagenda brede welvaart op. Na vaststelling zullen indicatoren en streefwaarden worden verwerkt

Gezondheid

We streven naar 3 gezonde levensjaren erbij voor elke Brabander in 2030.

Indicators:

- De Levensverwachting in als Goed Ervaren Gezondheid (LGEG, RIVM 4 jaarlijks uit GGD Volwassenmonitor). Op het moment van het vaststellen van de ambitie ‘drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander’, was de LGEG in Brabant voor het laatst gemeten in 2016. Inmiddels hanteert het RIVM een andere rekenmethode waardoor cijfers uit 2016 niet te vergelijken zijn met de nu beschikbare cijfers uit 2020. Om die reden nemen wij nu als referentiejaar 2020 voor genoemde ambitie. In GGD-regio West-Brabant was de LGEG in dat jaar 66,3 jaar, in GGD-regio Hart voor Brabant 66,8 jaar en in GGD-regio Brabant Zuidoost 67 jaar. Brabantbreed 66,7 jaar.
- Alle begrotingsprogramma’s hebben met ingang van de begroting 2023 tenminste één gezondheidsindicator opgenomen in de begroting 2023

Kwaliteit (indicator)

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda brede welvaart die invulling geeft aan rolneming van provincie

Een uitvoeringsagenda die ons in staat stelt bij te dragen aan (versnelling van) brede welvaartsontwikkelingen in Brabant.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering geven aan een tweede ronde van het Brabant Outcomes Fund (BOF2) wat bijdraagt aan het versterken van brede welvaart in Brabant

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De opdracht aan de fondsbeheerder om tot oprichting van het fonds te komen en het aantrekken van het benodigde fondskapitaal van 20 mln. is officieel op 31 december jl. afgelopen. We hebben deze opdracht met nog 3 maanden verlengd om alsnog het benodigde fondskapitaal binnen te halen.

Doorontwikkelen van Brabantse Monitor Gezondheid

De monitor wordt het middel waarbinnen beschikbare gezondheidsinformatie bij elkaar wordt gebracht, zodat de provincie en haar partners zicht krijgen waar gezondheidswinst valt te behalen en hoe interventies het meeste kans van slagen hebben. Daarmee kunnen we zo goed mogelijk sturen op onze inzet voor gezondheid, maar ook onze Brabantse partners doen hier hun voordeel mee.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het recent verschenen advies van BrabantAdvies over het GezondheidsInformatieknooppunt staat helder verwoord dat dit een belangrijk, maar lastig traject is. Het meten van gezondheidswinst en effecten van beleid daarop is complex, maar is van grote meerwaarde. In fase 1, gereed juli 2023, wordt gewerkt aan een monitor van de provinciale gezondheidsindicatoren. Daarna wordt in fase 2, samen met partners, gewerkt aan het doorontwikkelen van indicatoren die er vanuit gezondheidsambities echt toe doen. Op die manier werken we lerende weg aan een instrument dat PS helpt haar controlerende taak uit te voeren, maar ook bruikbaar is om in samenhang met partners beleid en interventies te ontwikkelen die bijdragen aan gezondheidswinst voor alle Brabanders. Voor fase 1 loopt het project nog op planning voor fase 2 is dat onzeker aangezien de doorontwikkeling met partners naar verwachting meer tijd en afstemming gaat vragen om echt zicht te krijgen op de vraag waar gezondheidswinst valt te behalen. We zijn daarbij afhankelijk van de inzet en het tempo van vele partijen.

Continue aandacht voor meekoppelkansen en monitoren voortgang op indicatoren begroting 2023

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Organiseren dag van de gezondheid

In 2023 organiseren we de tweede Dag van de gezondheid. Doel van deze dag is om de deelnemers te informeren over partijen en initiatieven die bijdragen aan de positieve gezondheid van de Brabander en om verbindingen te leggen. Tijdens de Dag van gezondheid faciliteren wij de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen deelnemers.

Indicator	2023	2024	2025
Ieder begrotingsprogramma levert tenminste één gezondheidsindicator aan	9	Pm	Pm
De levensverwachting in als Goed Ervaren Gezondheid	66,7%	stijgend	

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig openbaar bestuur

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- In 2023 formuleren we een participatiebeleid en -verordening voor de provinciale organisatie.
- Inwoners zijn bij tenminste zes beleids- en uitvoeringsontwikkelingstrajecten betrokken tot en met 2023.
- De kwaliteit van het openbaar bestuur bevorderen we via bestuurlijke samenwerking in Brabant

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Wet versterking participatie op decentraal niveau regelt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van de provincie. De wet zal op zijn vroegst in werking treden per 1 januari 2024. Daarbij gaan we ervan uit dat de parlementaire behandeling in 2023 plaats gaat vinden. Na inwerkingtreding hebben provincies nog twee jaren de tijd om de participatieverordening te implementeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Formuleren provinciaal participatiebeleid

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Burgers zijn meer betrokken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering

In 2023 voeren we bij geplande beleidsvormingsprocessen tenminste drie experimenten uit met verschillende vormen van participatie.

Indicator	2023	2024	2025	2026
Experimenten met verschillende vormen van participatie bij geplande beleidsvormingsprocessen	3			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Opkomst verkiezingen in Noord-Brabant

Verplichte indicator: De opkomstcijfers in Noord-Brabant van verkiezingen voor de Tweede Kamer, Provinciale Staten en gemeenteraden, weergeven in % kiezers/stemgerechtigden (BBV verplichte indicator)

Afspraak is geen percentage op te nemen, maar achteraf te rapporteren over de opkomst.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De opkomst bij verkiezingen voor Provinciale Staten van Noord-Brabant op 15 maart 2023 bedroeg 55,5%.

Organiseren bestuurlijke samenwerking

In 2023 organiseren we tenminste acht ontwikkeldagen samen met de regio.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Gemeenten, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen voeren hun wettelijke taken conform de wet uit

Omschrijving (toelichting)

Indicator:

- Eind 2023 kunnen we minstens 75% van de Gemeenten, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen als ‘voldoet’ beoordelen en is er geen die een ‘voldoet niet’ heeft gekregen. (Beoordelingen: voldoet / voldoet gedeeltelijk / voldoet niet)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Naar verwachting wordt deze indicator gedurende het jaar 2023 gerealiseerd.

Bij het onderdeel toezicht op Huisvesting vergunninghouders heerst, net als in 2022, onverminderd druk op de opvang van asielzoekers. Het jaar 2022 laat een positief stijgende lijn zien, waarbij een groot aantal gemeenten over het 2e halfjaar 2022 een overrealisatie laten zien. Overeenkomstig de wens van het Rijk hebben zij een voorsprong bereikt op de veel hogere taakstelling over het 1e halfjaar 2023.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht

Toelichting

Verplichte indicator: Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht.

Indicator	2023	2024	2025	2026
Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht	0	0	0	0

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We beoordelen of Gemeenten, Waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen hun wettelijke taken uitvoeren conform de wet

Indicator	2023	2024	2025	2026
% toezichtontvangers dat door ons op één of meer toezichtsgebieden wordt beoordeeld	100% *	100% *	100% *	100% *

* Aantal toezichtontvangers op 1-1-2022: 101

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We stimuleren dat toezichtontvangers van elkaar leren via toezicht

Interbestuurlijk Toezicht (IBT) voert behalve systematisch toezicht ook periodiek themaonderzoeken uit met betrekking tot actuele risicothema's. We delen uitkomsten en aanbevelingen door middel van beoordelingsbrieven, kleurenkaartjes, onderzoeksrapporten en tijdens regio- dan wel kennisbijeenkomsten.

In lijn met wat het programma Agenda Toekomst (Interbestuurlijk) Toezicht voorstaat, willen we stimuleren dat toezichtontvangers van elkaar leren en best practices delen.

Indicator	2023	2024	2025	2026
Aantal georganiseerde regio/kennisbijeenkomsten	4	4	4	4

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

- Voor de lancering van de nieuwe investeringsronde BOF2 is de oprichting van een verbonden partij noodzakelijk, hiervoor moet een procedure van wensen en bedenkingen worden doorlopen. De investeringsronde loopt. Het resultaat daarvan is bepalend voor de te zetten vervolgstappen. Er kan nog geen zicht worden gegeven op de tijdsplanning.
- Bij het huidige kabinetsbeleid blijft onverminderd een grote financiële onzekerheid voor gemeenten voor het jaar 2026 en latere jaren. Voor het toezicht op de gemeentebegroting 2024 (per einde 2023) kan dit invloed hebben op de uitvoering en intensiteit van de rol van het financieel toezicht.
- De Wet versterking participatie op decentraal niveau is nog niet geagendeerd voor parlementaire behandeling. Mocht de wet niet in 2023 worden behandeld, dan verschuift de noodzaak om in 2023 te besluiten over een participatieverordening.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

1. Bestuur en veiligheid	Begroting t/m wijz. 2	Wijziging 3	Begroting t/m wijz. 3
Lasten	24.316	3.554	27.870
Baten	2	-	2
Saldo baten en lasten	24.314 N	3.554 N	27.868 N